

15.02.2023

Asia/15

§ 47

Valtuutettu Hilka Ahteen aloite omaishoidon helpottamisesta vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla

HEL 2022-008449 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hilka Ahteen aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hilka Ahde ja 29 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan omaishoidon palvelusetelin käytön hyväksymistä ja maksusitoumuksen myöntämistä lyhytaikaiseen palveluasumiseen omaishoitajan vakituisella vapaa-ajan paikkakunnalla.

Kaupunkistrategian 2021-2025 sekä sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman linjausten mukaan omaishoitoperheiden palveluja kehitetään varmistamalla riittävä tuki sekä palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen palvelusetelin avulla.

Palvelusetelin käyttö omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien järjestämiseen on mahdollista, jos tuottaja on hakeutunut ja hyväksytty Helsingin palvelusetelituottajaksi. Palvelusetelituottajan sijainnille ei ole asetettu rajoitteita. Kaupunki järjestää omaishoitajan vapaapäivien aikaisen lyhytaikaisen palveluasumisen palvelut ensisijaisesti omassa toiminnassaan, kilpailuttamassaan ostopalvelussa tai palvelusetelin turvin, jolloin asiakas voi itse valita paikan. Maksusitoumusten myön-

15.02.2023

tämistä voidaan harkita erityisissä tilanteissa, joissa asiakkaan tarpeen mukaista hoitoa ei muilla ensisijaisilla tavoilla ole voitu järjestää.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 47

HEL 2022-008449 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraava:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 08.11.2022 § 236

HEL 2022-008449 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunnan antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Hilkka Ahteen ja 29 muun valtuutetun valtuustoa-
loitteesta koskien omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien aikaisen
hoidon järjestämistä vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki hyväksyy omaishoidon palvelusetelin käyttämisen sekä myöntää maksusitoumuksen lyhytaikaiseen palveluasumiseen omaishoitajan vakituisella vapaa-ajanpaikkakunnalla. Esitystä perustellaan sillä, että omaishoitaja ei pysty kesäaikaan käyttämään ansaitsemiaan vapaapäiviä pitkien kuljetusmatkojen vuoksi. Tämä vaikuttaa haitallisesti omaishoitajan jaksamiseen, eivätkä kuljetukset lakisääteisten vapaapäivien aikaiseen hoitoon Helsingin ja vapaa-ajanpaikkakunnan välillä ole Helsingin ilmastostrategian mukaisia.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että palvelusetelin käyttö omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien järjestämiseen on jo nyt mahdollista, jos tuottaja on hakeutunut ja hyväksytty Helsingin palvelusetelituottajaksi. Palvelusetelituottajan sijainnille ei ole asetettu rajoitteita. Helsingin kaupunki järjestää omaishoitajan vapaapäivien aikaisen lyhytaikaisen palveluasumisen palvelut ensisijaisesti omassa toiminnassaan, kilpailuttamassaan ostopalvelussa tai palvelusetelin turvin, jolloin asiakas itse voi valita paikan. Maksusitoumusten myöntämistä voidaan harvinaisissa tilanteissa, joissa asiakkaan tarpeen mukaista hoitoa ei muilla ensisijaisilla tavoilla ole voitu järjestää.

Helsingin vuosien 2021–2025 kaupunkistrategian helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat -kokonaisuudesta johdettuja sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman tavoitteita ovat muun muassa omaishoitoperheiden palvelujen kehittäminen varmistamalla heille riittävä tuki sekä palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen palvelusetelin avulla.

Laki omaishoidon tuesta (937/2005) edellyttää 4 §:n mukaan, että kunta huolehtii hoidettavan hoidon tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä hoitajan vapaan aikana. Laissa ei oteta kantaa siihen, oleskeleeko hoidettava jatkuvasti vakituisessa asunnossaan.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteleistä (569/2009) ei ota kantaa palvelusetelituottajan sijainnista suhteessa palvelusetelin käyttäjään. Laki edellyttää nähtävillä olevan rekisterin ylläpitoa hyväksytyistä tuottajista.

Palveluseteli on maksusitoumus, jolla voi ostaa palveluja yksityisiltä palveluntuottajilta ja se on käytettävissä kaikkialla Suomessa. Palveluseteli on vaihtoehto kaupungin omana palveluna tai ostopalveluna järjestämälle lyhytaikaiselle hoitopaikalle. Palvelusetelin sääntökirja on asiakirja, jolla kunta asettaa palveluntuottajille palvelusetelilain 5 §:ssä

tarkoitettujen hyväksymisen edellytykset sekä palvelun sisältöön ja laatuun liittyviä vaateita. Kunta velvoittaa palveluntuottajat noudattamaan sääntökirjan määräyksiä. Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksyy palvelusetelillä hankittavien ja toteutettavien sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajaksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Aloitteessa esitetty joustavuus omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien aikaisen hoidon järjestämisessä on Helsingin kaupunkistrategian sekä sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelman mukaisia. Niiden toteuttamisen mahdollistaminen vapaa-ajan paikkakunnalla tukee omaishoitajan jaksamista.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Riina Lilja, va. palvelualueen johtaja, puhelin: 310 42660
riina.lilja(a)hel.fi
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi